

AMKEN KUNTAVAALIVIESTIT 2017:

OSAAVIA AMMATTILAISIA - KOULUTUSTA KAIKILLE

OSAAVIA AMMATTILAISIA KILPAILUKYVYN KASVATTAMISEKSI

Uusi aika vaatii uutta osaamista, joka ei synny tyhjästä vaan koulutuksesta. Yritykset tarvitsevat osaajia ja työllistyminen edellyttää ammattitaitoa. Yritysten rekryointitarpeista puolet kohdistuu ammattikoulutettuun henkilöstöön. Tämän vuoksi ammatillinen koulutus on työkalu kunnalle elinvoiman edistämiseksi ja se tukee yritysten kilpailukykyä. Osaamisen ja koulutus ovat työvälineitä liiketoiminnan ja työelämän kehittämisessä.

Suomen suurimpiin ongelmiin kuuluvat pitkäaikaistyöttömyys ja työmarkkinoiden kysynnän ja tarjonnan kohtaamattomuus. Kumpikaan ei ratkea ilman osaamiseen panostamista.

Ammatillinen koulutus vahvistaa hyvinvointiyhteiskuntaa tukemalla talouskasvua ja kilpailukykyä. Innovaatioista 96 % syntyy käytännön työssä ja näistä arjen innovaatioista syntyvät talouskasvun avaimet. Ammatillisesta koulutuksesta valmistuu työntekijöitä, jotka osaavat ja uskaltavat ratkaista kohtaamansa ongelmat ja kehittää omaa työtään.

Koulutusta järjestetään tulevaisuudessa yhä enemmän yhdessä yritysten ja työpaikkojen kanssa. Kumppanuuteen kuuluu nykyisen henkilöstön kouluttaminen osaamistarpeiden muuttuessa. Ammatillinen koulutus on korvaamaton voimavara yksilöille, yrityksille ja yhteiskunnalle.

Työelämän murros vaatii ammatilliselle koulutukselle uudistumista. Tämän tueksi koulutuksen lainsäädäntö, rahoitusjärjestelmä ja tutkinnot uudistetaan vuosina 2018-2019.

Uskallus irtautua nykyisistä rakenteista pitää ammatillisen koulutuksen vetovoimaisena vaihtoehtona eri-ikäisille opiskelijoille ja työnantajille.

KOULUTUSTA KAIKILLE - NUORISOSTA ALANVAIHTAJIIN, HUIPPUOSAAJIA ARJEN TEKIJÖIKSI

Suomalaisen ammatillisen koulutuksen vetovoima on noussut Euroopan ja koko maailman huipulle. Nuorten lisäksi ammatilliseen koulutukseen osallistuu yli 200 000 aikuista joka vuosi.

Ammatillinen koulutus vastaa, että jokaiselle löytyy yhteiskunnassa paikka. Tämä koskee nuorta, työelämän murroksen vuoksi alaa vaihtavaa tai maahanmuuttajana Suomeen tullutta. Ammattitaito ei yksin riitä vaan koulutus valmistaa yhteiskuntakelpoisia kansalaisia.

Suomeen viime vuosina muuttaneiden ihmisten kouluttaminen ja kotouttaminen yhteiskuntaan on kansallinen tehtävä, jossa kunnan kumppanina ammatillinen koulutus on merkittävä toimija.

Koulutuksen järjestäjä tekee työtään yhdessä kunnan peruspalveluiden ja työhallinnon kanssa. Vastuun kantaminen on mahdollista, kun koulutuksen resurssit on pitkäjänteisesti turvattu.

Ammatillisen koulutuksen vetovoiman ylläpitäminen vaatii rohkeutta ja uskallusta irtautua nykyisistä rakenteista. Mikäli ammatillinen koulutus ei uudistu, se menettää merkityksensä. Ammatillisella koulutuksella on työvälineet, joilla tulevaisuus tehdään todeksi.

Koulutuksen järjestäjät ovat ylpeitä kouluttamistaan upeista ammattilaisista, joista kumpuaa muutosvoima niin Suomen kuin koko maailman uudistamiseen. Tästä haluamme pitää kiinni myös tulevaisuudessa.

AMMATILLINEN KOULUTUS TARVITSEE PÄÄTTÄJIÄ, JOTKA:

- ymmärtävät koulutuksen merkityksen osana kunnan elinkeinopolitiikkaa
- turvaavat osaavan työvoiman saamisen panostamalla koulutukseen
- varmistavat, että kunnan jokainen nuori saa opiskelupaikan peruskoulun jälkeen
- varmistavat resurssit myös maahanmuuttajien kotoutumiseen ja koulutukseen
- tukevat ammatillisen koulutuksen uudistumista omistajina ja rahoittajina

KUNTA JA AMMATILLINEN KOULUTUS

Ammatillisen koulutuksen opiskelijat ovat kuntalaisia. Kunta rahoittaa ammatillista koulutusta valtionosuusjärjestelmän kautta. Kunnat toimivat ovat ammatillisen koulutuksen omistajia koulutusta järjestäjien kuntayhtymien, osakeyhtiöiden, säätiöiden ja yhdistysten kautta.

Kunnat ovat koulutuksen järjestämisen kumppaneita huolehtien opiskelijahuollon palveluista.

Ammatilliset oppilaitokset tekevät yhteistyötä nuoriso- ja sosiaalityön sekä muiden oppilaitosten kanssa.

AMMATILLINEN KOULUTUS TÄNÄÄN

Ammatillisen koulutuksen rahoitus vuonna 2017 on 1 662 miljoonaa euroa, mistä kunnat kattavat 972 miljoonaa euroa. Rahoitus on vähentynyt 380 miljoonaa euroa vuodesta 2012, vaikka opiskelijoiden määrä on kasvanut. (Lähde Valtion talousarviot)

Vuonna 2015 ammatilliseen koulutukseen osallistui 325 000 suomalaista. He suorittivat 75 000 tutkintoa. (Lähde Tilastokeskus 27.9.2016)

Vuonna 2015 julkaistujen kyselytutkimusten mukaan yli 70 prosenttia opiskelijoista tiesi jo ennen yhteishakua haluavansa opiskella ammatillisessa oppilaitoksessa. Opintojen perässä toiselle paikkakunnalle on muuttanut 18 prosenttia opiskelijoista. Ammatillisen väylän valitsevat tietävät jo varhain mihin ammattiin haluavat ja valitsevat sen mukaisesti opiskelupaikkansa. Opiskelijoista puolet (53 %) pitää työtä koulua kiinnostavampana kevään 2016 ammatillisen koulutuksen mielikuvatutkimuksen mukaan.

Opiskelijoista 80 prosenttia tykkää opiskella ammatillisessa oppilaitoksessa ja 75 prosenttia pitää opetusta enimmäkseen hyvänä. Kaksi kolmesta opiskelijasta (66 %) on melko tai erittäin tyytyväinen opintojensa etenemiseen. (Lähde Amisbarometri 2015)

Opetus- ja kulttuuriministeriön teettämän kyselyn mukaan 82 prosenttia yrityspäätäjistä ja työnantajista uskoo työmarkkinoilla tulevan pulaa kädentaitajista ja tekijöistä. Vastanneista työnantajista 78 prosenttia arvioi ammatillisen koulutuksen laadun on vähintään melko hyväksi, mutta yhtä moni katsoi koulutuksen olevan aliarvostettua. Työnantajien mukaan ammatillisella koulutuksella on Suomessa imago-ongelma. (Lähde OKM 16.6.2016)